

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 12 luvun muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 12 luvun muuttamisesta (HE 155/2020 vp): Asia on saapunut työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut (etäkuuleminen):

- erityisasiantuntija Ville Heinonen, työ- ja elinkeinoministeriö
- vanhempi hallitussihteeri Kirsi Hyttinen, työ- ja elinkeinoministeriö

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
- KEHA-keskus
- Pohjois-Pohjanmaan TE-toimisto
- Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
- STTK ry
- Akava ry
- Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
- Into - etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta ry
- SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry
- Työttömien Keskusjärjestö ry

Valiokunta on saanut ilmoituksen, ei lausuttavaa:

- sosiaali- ja terveysministeriö
- Suomen Yrittäjät ry

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annettua lakia. Väliaikaisesti vuoden 2020 loppuun asti voimassa oleva palkkatuen ja starttirahan rahoittamista koskeva säännös muutettaisiin toistaiseksi voimassa olevaksi. Valtion työttömyysetuuksiin osoit-

Valiokunnan mietintö TyVM 13/2020 vp

tamia määrärahoja käytettäisiin palkkatuen sekä työttömille työnhakijoille myönnettävän starttirahan rahoittamiseen jatkossakin. Työttömyysetuusmäärärahoista voitaisiin nykyistä vastaavasti osoittaa määrärahaa myös valtion virastolle tai laitokselle työttömän työnhakijan palkkaamisesta aiheutuviin palkkauskustannuksiin. Euroopan sosiaalirahastosta ei jatkossa osarahoiteta palkkatukea, joten sitä koskeva säännös poistettaisiin laista.

Esityksen tavoitteena on turvata palkkatukeen ja starttirahaan käytettävissä olevien määrärahojen riittävyys ja sitä kautta parantaa työttömien työnhakijoiden keskinäistä yhdenvertaisuutta.

Esitys liittyy esitykseen valtion vuoden 2021 talousarvioksi ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2021.

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Esityksessä ehdotetaan, että väliaikaisesti vuoden 2020 loppuun asti voimassa olevan julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 12 luvun 9 §:n voimassaoloa jatkettaisiin vuoden 2021 alusta lukien toistaiseksi. Tämän myötä palkkatuen, työttömille työnhakijoille myönnettävän starttirahan sekä valtion virastolle tai laitokselle työttömän työnhakijan palkkaamisesta aiheutuviin palkkakustannuksiin osoitettavan määrärahan rahoittamista jatkettaisiin työttömyysetuusmäärärahoista kuten nykyisin. Ilman säännöstä edellä mainitut rahoitettaisiin kokonaisuudessaan pääsääntöisesti työllisyysmäärärahalla.

Työllisyysmäärärahalla tarkoitetaan valtion talousarvion momenttia 32.30.51 (siirtomääräraha 2 v) ja työttömyysetuusmäärärahalla momentteja 33.20.50 ja 33.20.52, jotka ovat molemmat arviomäärärahoja.

Palkkatuesta sekä valtion virastolle tai laitokselle työttömän työnhakijan palkkaamiseen osoitettavasta määrärahasta rahoitetaan enintään peruspäivärahaa vastaava määrä (vuonna 2020 maksupäivältä 33,66 euroa) työttömyysetuusmäärärahoista ja loppuosa työllisyysmäärärahasta. Työttömälle työnhakijalle myönnettävä starttiraha, joka on peruspäivärahan suuruinen ilman lapsi- tai muita korotuksia, rahoitetaan kokonaisuudessaan työttömyysetuusmäärärahoista. Muille kuin työttömille työnhakijoille myönnettävä starttiraha rahoitetaan työllisyysmäärärahasta.

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta toteaa, että työttömyysetuusmäärärahoja on käytetty edellä kuvatulla tavalla vuoden 2017 alusta lukien. Tavoitteena on ollut turvata palkkatukeen ja starttirahaan käytettävissä olevien määrärahojen riittävyys ja sitä kautta parantaa työttömien työnhakijoiden keskinäistä yhdenvertaisuutta. Rahoitusmallin myötä palkkatuki- ja starttirahapäätöksiä on voitu tehdä tasaisemmin ympäri vuoden ilman, että kyseisiin tarkoituksiin varatut määrärahat olisivat loppuneet kesken.

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena ja puoltaa sen hyväksymistä muuttamattomana.

Valiokunnan mietintö TyVM 13/2020 vp

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 155/2020 vp sisältyvän lakiehdotuksen.

Helsingissä 5.11.2020

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Anna Kontula vas
varapuheenjohtaja Katja Taimela sd
jäsen Kim Berg sd
jäsen Bella Forsgrén vihr
jäsen Tuomas Kettunen kesk
jäsen Terhi Koulumies kok
jäsen Rami Lehto ps
jäsen Niina Malm sd
jäsen Hanna-Leena Mattila kesk
jäsen Jukka Mäkynen ps
jäsen Anders Norrback r
jäsen Arto Satonen kok
jäsen Sofia Virta vihr
varajäsen Pihla Keto-Huovinen kok
varajäsen Mikko Lundén ps

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

istuntoasiainneuvos Miika Suves